

**Jaarrekening 2005**

**Combiwerk**

## Inhoud

|                                                   |           |
|---------------------------------------------------|-----------|
| <b>Doelstellingen</b>                             | <b>1</b>  |
| <b>Directie verslag</b>                           | <b>3</b>  |
| Algemeen                                          | 3         |
| Algemene ontwikkelingen                           | 3         |
| Financiële doelstellingen                         | 4         |
| Metaal & Montage                                  | 5         |
| Verpakken                                         | 6         |
| Kwekerij                                          | 6         |
| Groen & Omgeving                                  | 7         |
| Detachering                                       | 7         |
| Bijdrage gemeente Delft                           | 8         |
| <b>Financiële ontwikkeling</b>                    | <b>9</b>  |
| Algemeen                                          | 9         |
| Combiwerk                                         | 9         |
| Combiservices                                     | 10        |
| Veranderproces                                    | 12        |
| Bijzonderheden                                    | 12        |
| <b>Sociale paragraaf</b>                          | <b>14</b> |
| <b>Jaarrekening</b>                               | <b>16</b> |
| Balans per 31 december (voor resultaatbestemming) | 17        |
| Winst- en verliesrekening                         | 18        |
| Kasstroom overzicht                               | 19        |
| Grondslagen voor financiële verslaglegging        | 20        |
| Algemeen                                          | 20        |
| Grondslagen voor resultaatbepaling                | 21        |
| Toelichting op de balans                          | 22        |
| Toelichting op de winst- en verliesrekening       | 27        |
| <b>Accountantsverklaring</b>                      | <b>31</b> |

---

## Doelstellingen

### Missie

Combiwerk geeft mensen, die dit tijdelijk of duurzaam niet op eigen kracht kunnen, de mogelijkheid om een inkomen te verwerven uit arbeid dat aansluit bij hun mogelijkheden.

### Visie

Combiwerk werkt aan de realisatie van haar missie, doordat zij zelf – daar waar de arbeidsmarkt dit onvoldoende biedt – aangepaste werkgelegenheid creëert voor hen die aangewezen zijn op gesubsidieerd werk. Tevens biedt zij in een bedrijfsomgeving de mogelijkheid tot arbeidsontwikkeling, met leerwerkprogramma's zodat mensen in hun arbeidscapaciteit kunnen groeien of deze zo veel als mogelijk kunnen behouden. Combiwerk sluit daarbij aan bij de belangstelling van de mens en vertaalt deze naar de mogelijkheden op de interne en externe arbeidsmarkt. Indien het haalbaar is wordt daarbij toegewerkt naar een reguliere functie, al dan niet met subsidie en/of begeleiding. Op deze wijze wil Combiwerk maximaal bijdragen aan het gemeentelijke arbeidsmarktbeleid. Om dit te realiseren maakt Combiwerk gebruik van subsidiemogelijkheden en genereert zij met haar bedrijven zo mogelijk voldoende inkomsten uit de markt voor een dekkende exploitatie.

### Hoofddoel

Binnen een sluitende aanpak aan een voorzieningenniveau bouwen en instandhouden dat afgestemd is op de vraag van de respectievelijke doelgroepen in – bij voorkeur – Delft (en de vijf omliggende gemeenten). Een efficiënte doelmatige uitvoering is daarbij een voorwaarde.

### Doelgroep

Arbeidsgehandicapten en/of werkzoekenden met een (zeer) forse afstand tot de arbeidsmarkt.

### Doelen

- Combiwerk wil goed werkgeverschap (doen) vormgeven voor alle arbeidsgehandicapten of personen met een forse afstand tot de arbeidsmarkt die vanwege hun beperkte arbeidsgeschiktheid of handicap (nog) niet kunnen deelnemen aan het reguliere arbeidsproces.
- Combiwerk wil optimale werkgelegenheid en ontwikkeling realiseren van alle personen die op onze bemiddeling zijn aangewezen om te kunnen worden toegeleid naar het arbeidsproces.
- Combiwerk wil een springplank naar reguliere arbeid bieden voor personen die tijdelijk of blijvend op onze dienstverlening zijn aangewezen.
- Combiwerk wil een vangnetfunctie bieden voor en maximale ontwikkeling realiseren van personen die voorlopig of blijvend op beschermde arbeid zijn aangewezen (binnen of buiten onze organisatie werkzaam).

Dit alles onder de randvoorwaarde, dat het bedrijfsmatig gebeurt met, bij voorkeur, een sluitende exploitatie.

### Combiwerk in relatie met Combiservices

Combiwerk kan niet los worden gezien van Combiservices. Dit geldt ook voor de jaarverslaglegging. Combiwerk is een dienst van de gemeente Delft. Combiservices is een besloten

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

vennootschap waarvan de aandelen in handen zijn van de gemeente Delft. Deze splitsing heeft een privaatrechtelijke en een arbeidsrechtelijke achtergrond. Bedrijfsmatig zijn beide bedrijven in elkaar gevloeid. De bedrijven, die onder de juridische entiteit Combiservices vallen, nemen bedrijfsmatig een identieke positie in als de bedrijven die ressorteren onder Combiwerk. Directie, Staf, Facilitair en Catering vormen onderdelen van Combiwerk, maar vervullen dezelfde rol naar de bedrijven van Combiservices.

Onder Combiwerk vallen de volgende bedrijven:

- Metaal & Montage
- Verpakken
- Groen & Omgeving
- Kwekerij
- Detachering

Onder Combiservices vallen de bedrijven:

- Schoonmaak
- Beveiliging
- Reïntegratie

## **Directie verslag**

### **Algemeen**

De verslaggevingsvoorschriften voor provincies en gemeenten zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) 2004. Combiwerk is als SW-bedrijf onderdeel van de gemeente Delft en als zodanig is het BBV tevens van toepassing op Combiwerk.

De jaarrekening van Combiwerk is conform deze vereisten van het BBV opgemaakt met dien verstande dat de balans en de resultatenrekening van Combiwerk zijn ingericht aan de specifieke situatie van Combiwerk als sociale werkvoorziening. Het resultaat van Combiwerk wordt jaarlijks verrekend met de gemeente Delft. De verwerking van de baten en lasten van Combiwerk in de jaarrekening van de gemeente Delft vindt plaats op Programma 2 'Werk, Inkomen en Zorg', Product 2010. Voorts staat in het BBV dat het jaarverslag dient te bestaan uit een programmaverantwoording, waarbij per programma inzicht wordt gegeven in:

- de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd;
- de wijze waarop getracht is de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken;
- de gerealiseerde baten en lasten.

In het directieverslag wordt per activiteit nader ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van Combiwerk. Het directieverslag van Combiwerk kan dan ook worden gezien als de programmaverantwoording van Combiwerk.

### **Algemene ontwikkelingen**

Het jaar 2005 kenmerkt zich als het jaar van overgang van werkbedrijf naar arbeidsontwikkelingsbedrijf. De basis werd gelegd voor arbeidsontwikkeling als strategisch uitgangspunt voor Combiwerk. Daarnaast zijn verliesgevendende productieactiviteiten gesaneerd en/of doorgelicht en zijn de activiteiten op het gebied van dienstverlening verder ontwikkeld en geprofessionaliseerd.

Het afgelopen jaar zijn de activiteiten van Metaal & Montage gestaakt. Bedrijfseconomisch was het niet meer verantwoord deze werksoort binnen Combiwerk te handhaven. Een groot deel van de medewerkers hebben een nieuwe werkring gevonden, gedetacheerd buiten Combiwerk. Anderen zijn geplaatst bij Groen & Omgeving en Schoonmaak en een deel is overgeplaatst naar Verpakken en Kwekerij. Het beëindigen van de werkzaamheden bij Metaal & Montage ligt in lijn met de doelstelling minder SW medewerkers beschut te laten werken en meer SW medewerkers op locatie of gedetacheerd te laten werken.

In 2005 nam de concurrentiedruk verder toe. Dit is niet alleen het geval m.b.t. productie activiteiten maar ook op het gebied van dienstverlening. Dat de prijzen in de metaalbranche onder druk stonden is en was bekend. In 2005 was waarneembaar dat ook bij het bedrijf Verpakken er meer en meer met prijsvechters (bijvoorbeeld thuiswerkcentrales en Poolse medewerkers) geconcurrereerd moest worden. Er was het afgelopen jaar ook concurrentie van de derde wereld op het gebied van data entry (India). In 2005 ontstond ook prijserosie m.b.t. dienstverlenende activiteiten. Het bedrijf Groen & Omgeving ziet bij aanbestedingen een dalende prijsstendens.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

Regelmatig werden objecten gegund aan concurrenten voor prijzen die onder de Combiwerk kostprijs liggen.

### Financiële doelstellingen

Het exploitatie resultaat 2005 van Combiwerk bedroeg €851K negatief exclusief de gemeentelijke bijdrage van €400K. In 2004 was het verlies €875K. Ten opzichte van het voorafgaande jaar presteerde Combiwerk beter. Echter was in 2005 een lager verlies begroot (minus €728K). Combiwerk heeft deze doelstelling niet kunnen evenaren. Dit is voornamelijk te wijten aan het excessieve verlies van Metaal & Montage, dat tweemaal zo hoog uit is gekomen dan begroot. De overige productiebedrijven Verpakken en Kwekerij hebben hun doelstelling eveneens niet kunnen waarmaken. Daarentegen presteerden de dienstverleningsbedrijven boven hun budget.

De onderstaande tabel geeft helder weer, dat de resultaatontwikkeling van de productiebedrijven een sterk negatieve invloed heeft op de financiële ontwikkeling van Combiwerk:

| Financiële doelstellingen<br>Combiwerk | Begroot | Gerealiseerd | Positief | Negatief |
|----------------------------------------|---------|--------------|----------|----------|
| Totaal resultaat (in €1.000)           | -558    | -851         |          | -52%     |
| Resultaat p/SW medewerker              | -883    | -1.491       |          | -68%     |
| Resultaat p/SW medewerker              |         |              |          |          |
| Metaal & Montage                       | -9.907  | -20.131      |          | -103%    |
| Verpakken                              | -4.750  | -5.573       |          | -17%     |
| Kwekerij                               | 2.244   | 1.972        |          | -12%     |
| Groen & Omgeving                       | 4.193   | 6.427        | 53%      |          |
| Detachering                            | 2.033   | 2.550        | 25%      |          |

Het gerealiseerde resultaat is exclusief de vaste gemeentelijke bijdrage van €400K.

De dienstverleningsbedrijven binnen Combiservices hebben ook beter gepresteerd dan was begroot. Mede hierdoor komen de gerealiseerde financiële doelstellingen van Combiwerk inclusief Combiservices boven de begroting uit, namelijk:

| Financiële doelstellingen<br>Combiwerk + Combiservices | Begroot | Gerealiseerd | Positief | Negatief |
|--------------------------------------------------------|---------|--------------|----------|----------|
| Totaal resultaat (in €1.000)                           | -541    | -449         | 17%      |          |
| Resultaat p/SW medewerker                              | -860    | -712         | 17%      |          |

De Combiservices bedrijven Schoonmaak en Beveiliging hebben beide ruim boven begroting gepresteerd, zoals blijkt uit de onderstaande gegevens:

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

| Financiële doelstellingen | Begroot | Gerealiseerd | Positief | Negatief |
|---------------------------|---------|--------------|----------|----------|
| <b>Combiservices</b>      |         |              |          |          |
| Resultaat p/SW medewerker |         |              |          |          |
| Schoonmaak                | 5.980   | 9.148        | 53%      |          |
| Beveiliging               | 7.493   | 23.516       | 214%     |          |
| Reïntegratie <sup>1</sup> | n.v.t.  |              |          |          |

De directie is van mening, dat door het sluiten van Metaal & Montage, het aandeel van risicovolle werksoorten binnen Combiwerk tot aanvaardbare proporties is teruggebracht. Het productiebedrijf Verpakken verkeert nog in zwaar weer. Dit is in belangrijke mate het gevolg van de huidige marktsituatie, waarbij de vraag naar eenvoudig repeterende werkzaamheden afneemt. Toch moeten aanpassingen in de bedrijfsvoering gaan leiden tot een "acceptabel" resultaat op termijn. De bedrijfseconomische ontwikkelingen van de bedrijven Groen & Omgeving en Kwekerij zien er voor de komende jaren gunstig uit. De beweging "van binnen naar buiten" draagt sterk bij tot de verdere groei van Detachering.

### Metaal & Montage

Ultimo 2005 is Metaal & Montage gesloten. Het laatste kwartaal stond in het teken van afbouw van de orderportefeuille, herplaatsing van de medewerkers, inlichten van de klanten, verkoop van het machinepark en uitvoering van het sociaal plan. Aan het einde van het jaar waren 90% van de SW medewerkers succesvol herplaatst. Slechts een beperkt aantal blijft "beschut" werken (18), 11 medewerkers gaan "werken op locatie", 10 in groepsdetachering en 12 in individuele detachering. Voor een vijftal medewerkers wordt nog een passende werkplek gezocht.

In het 1<sup>e</sup> halfjaar 2005 lag de omzet al 28% lager dan begroot. Na het besluit tot sluiting van het bedrijf en de afbouw van de productie in de laatste 4 maanden van het jaar is uiteindelijk de omzet 40% lager uitgevallen dan was begroot. Ondanks een extra afboeking van de voorraden van €60K in verband met de sanering konden de kosten worden beperkt met 6%. Het bedrijfsresultaat viel uiteindelijk tweemaal slechter uit dan het begrote resultaat.

De opbouw van het resultaat Metaal & Montage is als volgt:

| <b>Resultaat Metaal &amp; Montage</b> (in duizenden euro's) | <b>2005</b>   | <b>2004</b> |
|-------------------------------------------------------------|---------------|-------------|
| Netto toegevoegde waarde                                    | 503           | 911         |
| Rijksbijdrage                                               | 1.299         | 1.275       |
| Totale lasten                                               | -2.875        | -2.921      |
| <b>Bedrijfsresultaat</b>                                    | <b>-1.073</b> | <b>-735</b> |

<sup>1</sup> Reïntegratie heeft geen SW-medewerkers in dienst, behalve SW-medewerkers die instromen en dan tijdens het introductieprogramma (voortraject) geplaatst zijn bij dit bedrijf. Het bepalen van een resultaat per SW-medewerker is daarom niet zinvol.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

### Verpakken

In de begroting was voorzien dat het verlies bij Verpakken zou oplopen ten opzichte van het jaar hiervoor. Met name de hogere loonkosten en de verdere afbouw van de SPAK waren hieraan debet. Daarnaast was rekening gehouden met lagere marktprijzen. Ondanks deze inschatting is het verlies €191K lager uitgekomen dan begroot (minus €1.274). De voornaamste oorzaak hiervoor was de verdere afname van het werkaanbod en de prijserosie, die zich in de huidige markt voordoet. Veel eenvoudige productiehandelingen worden geautomatiseerd of worden uitbesteed aan lageloonlanden. De concurrentie met collega SW bedrijven op de markt is duidelijk voelbaar. Hierdoor is de gebudgetteerde omzetstijging met €350K ten opzichte van het voorafgaande jaar niet haalbaar geweest.

De opbouw van het resultaat Verpakken is als volgt:

| <b>Resultaat Verpakken</b> (in duizenden euro's) | <b>2005</b>   | <b>2004</b> |
|--------------------------------------------------|---------------|-------------|
| Netto toegevoegde waarde                         | 1.480         | 1.471       |
| Rijksbijdrage                                    | 5.623         | 5.420       |
| Totale lasten                                    | -8.376        | -7.465      |
| <b>Bedrijfsresultaat</b>                         | <b>-1.273</b> | <b>-574</b> |

Voor de komende jaren wordt verwacht, dat deze negatieve marktontwikkeling verder doorzet. Het in 2005 opgestarte veranderingsproces waarbij de productie wordt geherstructureerd en de acquisitie wordt versterkt, kan deze ontwikkeling hoogstwaarschijnlijk niet keren. Wel kan hierdoor worden bereikt, dat de jaarlijkse verliezen niet verder op gaan lopen, maar tot "aanvaardbare" proporties kunnen worden beperkt.

### Kwekerij

De begrote omzet is nagenoeg gerealiseerd. De NTW blijft achter door hogere inkoopkosten van directe materialen en toegerekende kosten. De stijging van de kosten van het tuinbouwgas door de stijgende olieprijs heeft ook geleid tot hogere kosten. Voor 2005 konden deze nog beperkt worden gehouden, doordat 80% van het gas eerder is ingekocht tegen een interessant lage prijs. Gemiddeld zijn de overige bedrijfskosten binnen begroting gebleven. De verwachte stijgende onderhoudskosten voor de opstallen is bewaarheid en zelfs hoger uitgevallen. Met één van de teeltproducten hebben zich in het productieproces problemen voorgedaan. Door de leverancier is hiervoor een claim van €30K ingediend bij Combiwerk. Getracht wordt deze te verhalen op de verzekering.

De opbouw van het resultaat Kwekerij is als volgt:

| <b>Resultaat Kwekerij</b> (in duizenden euro's) | <b>2005</b> | <b>2004</b> |
|-------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Netto toegevoegde waarde                        | 786         | 669         |
| Rijksbijdrage                                   | 1.653       | 1.584       |
| Totale lasten                                   | -2.310      | -2.142      |

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

|                          |            |            |
|--------------------------|------------|------------|
| <b>Bedrijfsresultaat</b> | <b>129</b> | <b>111</b> |
|--------------------------|------------|------------|

### Groen & Omgeving

Het bedrijf heeft een goed jaar achter de rug. Naast het structurele jaaronderhoud is er voldoende extra werk bemachtigd. Een uitbreiding van de productmix is het werk bij Makro Delft in samenwerking met Schoonmaak. Financieel is 2005 dan ook succesvol afgesloten.

De loonkosten zijn in 2005 sterk toegenomen met name door instroom van nieuwe SW medewerkers en opstapbanen. De productiviteit van deze groep medewerkers is het 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> jaar lager dan die van de "oud" medewerkers. Hierdoor valt het resultaat ten opzichte van 2004 iets lager uit.

De logistieke dependance aan de Röntgenweg in Delft is succesvol, maar de kosten voor het onderkomen zijn hoger dan verwacht. Toch zijn de besparingen groter en is een dergelijk centraal onderkomen zeker rendabel. Dezelfde ervaring is er met het onderkomen in Berkel en Rodenrijs. Bij uitbreiding van het werkgebied, zal deze formule (logistiek centrum in combinatie met elektrische voertuigen) worden doorgezet.

De opbouw van het resultaat Groen & Omgeving is als volgt:

| <b>Resultaat Groen &amp; Omgeving</b> (in duizenden euro's) | <b>2005</b> | <b>2004</b> |
|-------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Netto toegevoegde waarde                                    | 1.341       | 1.188       |
| Rijksbijdrage                                               | 1.445       | 1.334       |
| Totale lasten                                               | -2.427      | -2.081      |
| <b>Bedrijfsresultaat</b>                                    | <b>367</b>  | <b>441</b>  |

### Detachering

Het aantal gedetacheerde SW medewerkers is gegroeid met 28% ten opzichte van het voorafgaande jaar. De sterke groei komt vooral door de detachering van de ex-medewerkers van Grafisch, die bij DHmg zijn geplaatst en de invulling van de buurthuizen. Daarnaast is in het 4<sup>e</sup> kwartaal het aantal individuele detacheringsplaatsen in de private sector verder uitgebreid. Eveneens heeft het bedrijf zich in het laatste kwartaal succesvol toegelegd op het herplaatsen van medewerkers van Metaal & Montage. Het bedrijfsresultaat is geëindigd boven budget.

De opbouw van het resultaat Detachering is als volgt:

| <b>Resultaat Detachering</b> (in duizenden euro's) | <b>2005</b> | <b>2004</b> |
|----------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Netto toegevoegde waarde                           | 1.344       | 999         |
| Rijksbijdrage                                      | 2.351       | 1.810       |
| Totale lasten                                      | -3.453      | -2.563      |
| <b>Bedrijfsresultaat</b>                           | <b>242</b>  | <b>246</b>  |

## **Jaarrekening 2005 Combiwerk**

---

Door de stijging van het aantal gedetacheerde medewerkers stijgen de salarislasten evenredig. Daarnaast zijn de lasten ook toegenomen doordat geïnvesteerd is in begeleiding en acquisitie.

### **Bijdrage gemeente Delft**

In 2005 is door de gemeente Delft een bedrag van €400K beschikbaar gesteld, die bedoeld is om het proces van de arbeidsontwikkeling kwalitatief te ondersteunen. Vanaf 2006 wordt dit een vaste jaarlijkse bijdrage. Indien Combiwerk in de komende jaren 'boven nul' zal gaan presteren, dan zal de vaste gemeentelijke bijdrage worden aangewend voor twee bestedingsrichtingen, namelijk deels het inlopen van de negatieve bedrijfsreserve en deels ten behoeve van de voorfinanciering van de extra instroom van de jeugd-wachtlIJst (praktijkschool/speciaal onderwijs).

De vaste bijdrage wordt buiten het operationele bedrijfsresultaat gehouden en als één bedrag onder de streep aan het eindresultaat van Combiwerkgroep toegevoegd. Op deze wijze wordt dan ook niet een deel van de vaste bijdrage doorgesluisd naar Combiservices.

## Financiële ontwikkeling

### Algemeen

Het resultaat van Combiwerk komt zo'n 52% lager uit dan was begroot. Voor 2005 was begroot een verlies van €558K, maar het eindresultaat is uitgekomen op een verlies van €851K. Weliswaar heeft de sluiting van Metaal & Montage éénmalige saneringslasten met zich meegebracht, die echter niet mogen worden gerekend tot het normale operationele resultaat. Het negatieve resultaat van Combiwerk wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de zwaar negatieve resultaten van de productiebedrijven Metaal & Montage (minus €1.073K) en Verpakken (minus €1.273K). De dienstverleningsbedrijven leveren alle een goede positieve bijdrage.

Gesteld mag worden, dat de bedrijven financieel "in control" zijn. Zowel op centraal niveau als binnen de diverse bedrijfsbureaus zijn, mede als gevolg van het aantrekken van nieuwe professionele medewerkers en het verbeteren van systemen en procedures, de zaken op orde.

### Combiwerk

De resultaatontwikkeling van de Combiwerk bedrijven zijn onderstaand weergegeven:

| Resultaten bedrijven en staf<br>(in duizenden euro's) | 2005        | 2004        | 2003        |
|-------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Metaal & Montage                                      | -1.073      | -735        | -648        |
| Verpakken                                             | -1.273      | -574        | -268        |
| Kwekerij                                              | 129         | 111         | 157         |
| Groen & Omgeving                                      | 367         | 441         | 232         |
| Detachering                                           | 242         | 246         | 443         |
| Stafdiensten                                          | 634         | 399         | 166         |
| Grafisch                                              | -           | -870        | -654        |
| <b>Bedrijfsresultaat bedrijven en staf</b>            | <b>-974</b> | <b>-982</b> | <b>-572</b> |

Toelichting:

- Per ultimo 2005 is het bedrijf Metaal & Montage gesloten. Het laatste kwartaal van 2005 stond in het teken van afbouw van de orderportefeuille, herplaatsing van medewerkers, inlichten van de klanten, verkoop van het machinepark en uitvoering van het sociaal plan. Eind januari 2006 is 90% van de SW-medewerkers succesvol herplaatst. Slechts een beperkt aantal blijft 'beschut' werken (18), 11 medewerkers gaan 'werken op locatie', 10 in groepsdetachering en 12 in individuele detachering. Voor een vijftal medewerkers wordt momenteel nog een passende werkplek gezocht.
- Verpakken is een activiteit die in een of andere vorm moet voorzien in de behoefte aan beschut werk. Het jaar 2005 is dan ook gericht geweest op het aanpassen van de productiestructuur, de cultuur en de organisatie. Verder is veel inspanning gepleegd op het behouden van de omzet.
- De bedrijven Groen & Omgeving en Kwekerij staan goed op de kaart en boekten in 2005 een bevredigend resultaat. Beide bedrijven zijn actief bezig met arbeidsontwikkeling.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

Groen & Omgeving en Kwekerij hadden al een pilotstatus als arbeidsontwikkellingsbedrijf door het verder professionaliseren van begeleidingstrajecten.

- Detachering heeft zich in 2005 vooral gericht op het uitbreiden van het aantal detachingsplekken (gegroeid van 75 naar 105 FTE eind 2005). Daarnaast zijn de administratieve processen versterkt en is de uitstroommodule ontwikkeld en ingevoerd t.b.v. potentiële detachingskandidaten.
- De staf heeft zich verder geprofessionaliseerd. De bezetting van P&O is nu goed ingevuld. Veel energie is gestoken in de ontwikkeling van Combiwerk als arbeidsontwikkellingsbedrijf. Het positieve resultaat is in belangrijke mate bereikt door sterk te bezuinigen op kosten (advies en marketing).

De ontwikkeling van het netto resultaat van Combiwerk is als volgt gespecificeerd:

| <b>Resultaten bedrijven en staf</b> | <b>2005</b> | <b>2004</b> | <b>2003</b> |
|-------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| (in duizenden euro's)               |             |             |             |
| Bedrijfsresultaat bedrijven en staf | -974        | -982        | -572        |
| Vergoeding randgemeenten            | 95          | 91          | 91          |
| Bovenformatief                      | -26         | -25         | -158        |
| Voorziening dubieuze debiteuren     | -55         | 2           | -           |
| Rente                               | -77         | -95         | -75         |
| Overige baten en lasten             | 186         | 143         | 154         |
| Overige resultaten                  | -           | -           | 171         |
| <b>Resultaat</b>                    | <b>-851</b> | <b>-875</b> | <b>-389</b> |

Toelichting:

- Onder de post Vergoeding gemeenten wordt geregistreerd de bijdragen van de randgemeenten, exclusief gemeente Delft, voor begeleiding en managementkosten
- Tot november 2005 stond er nog één medewerker op de loonlijst (wachtgeld verplichting)
- Onder de overige baten en lasten vallen herwaardering activa (€143K), de vrijvallen voorziening OZB 2002 (€10K), voorziening herindicaties (€-47K), gedeclareerde saneringslasten Metaal & Montage (€147K), de schadeclaim bij Kwekerij (€-30) en overige posten zoals afwikkeling Grafisch, brandschade, e.d. (€-37K).
- Tot 2004 vond de SW doorsluiting naar Combiservices met 80% van de rijksbijdrage plaats. Dit leidde tot een positief resultaat in 2002 en 2003. Om die reden is de post Overige resultaten dan ook nihil geworden in 2004. Vanaf 2004 wordt de SW met 100% subsidie doorgesluisd
- In verband met het langer openstaan van de vorderingen van de portefeuille handelsdebiteuren is de voorziening dubieuze debiteuren verhoogd met €55K.

## Combiservices

De jaarcijfers van Combiservices worden niet in het jaarverslag van Combiwerk opgenomen. Echter de jaarcijfers van Combiwerk en die van Combiservices mogen niet los van elkaar worden gezien. Bedrijfsmatig zijn deze bedrijven geheel in elkaar samengevoegd. Om een juist oordeel te kunnen geven omtrent de bedrijfsvoering van Combiwerk is het gewenst Combiwerk en Combiservices

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

geïntegreerd te beschouwen. Daarom wordt hieronder de samengevatte resultaten van Combiservices weergegeven en het "geconsolideerde" resultaat<sup>2</sup>.

De resultaatontwikkeling van de Combiwerk bedrijven zijn onderstaand weergegeven:

| <b>Resultaten bedrijven Combiservices</b> | <b>2005</b> | <b>2004</b> | <b>2003</b> |
|-------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| (in duizenden euro's)                     |             |             |             |
| Schoonmaak                                | 358         | 193         | 124         |
| Beveiliging                               | 216         | 312         | 63          |
| Reïntegratie                              | -172        | -118        | -143        |
| Combiservices Delft B.V.                  | 0           | 0           | 133         |
| <b>Bedrijfsresultaat bedrijven</b>        | <b>402</b>  | <b>387</b>  | <b>177</b>  |

Toelichting:

- De bedrijven Schoonmaak en Beveiliging boekten in 2005 een goed resultaat. In 2005 is de bezetting van het bedrijfsbureau adequaat ingevuld en is de output hiervan sterk verbeterd. Daarnaast begint de component arbeidsontwikkeling binnen deze bedrijven gestalte te krijgen. Hierbij wordt het accent gelegd op de opleidingsmodules (opstappers Beveiliging) en een intern opleidingstraject gekoppeld aan een eigen instructie lokaal (Schoonmaak).
- Door het bedrijf Reïntegratie is in 2005 veel aandacht besteed aan opstapbanen, leerwerktrajecten en proefplaatsingen. Inkomsten en uitgaven zijn voor dit bedrijf nog niet in balans. In samenwerking met de gemeente (WIZ) zal in 2006 gewerkt worden aan een evenwichtiger verdeling van vraag en aanbod van WWB cliënten (maandplanning).
- In Combiservices Delft B.V. worden management- en staffunctionarissen aangesteld, waarvan vervolgens de loonkosten in rekening worden gebracht aan de bedrijfsonderdelen waar zij daadwerkelijk werkzaam zijn (zowel binnen Combiwerk als Combiservices).

Het "geconsolideerde" resultaat van Combiwerk en Combiservices gezamenlijk is onderstaand weergegeven:

| <b>Resultaten "consolidatie"</b>  | <b>2005</b> | <b>2004</b> | <b>2003</b> |
|-----------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Combiwerk/Combiservices</b>    |             |             |             |
| (in duizenden euro's)             |             |             |             |
| Combiwerk                         | -851        | -875        | -389        |
| Combiservices                     | 402         | 387         | 177         |
| <b>"Geconsolideerd" resultaat</b> | <b>-449</b> | <b>-488</b> | <b>-212</b> |

<sup>2</sup> In het kader van de jaarrekening kan Combiwerk als een onderdeel van de gemeente niet financieel met de privaatrechtelijke entiteit Combiservices worden samengevoegd.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

### Veranderproces

Het kostenverloop van het veranderproces is als volgt te specificeren:

| <b>Kostenverloop t.l.v. veranderbudget</b> | <b>2005</b> | <b>2004</b> | <b>2003</b> |
|--------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| (in duizenden euro's)                      |             |             |             |
| Organisatieontwikkeling                    | 4           | 52          | 95          |
| Interim management                         | 198         | 156         | 228         |
| Inrichting arbeidsontwikkelbedrijf         | 16          | 34          | 41          |
| Overige projecten en advieskosten          | 31          | 69          | 91          |
| Gevolgen juridische splitsing              | 2           | 10          | 15          |
| <b>Totaal</b>                              | <b>251</b>  | <b>321</b>  | <b>470</b>  |

Tot de belangrijkste kosten, die ten laste van het veranderbudget zijn gebracht in 2005, behoren:

- Op het gebied van organisatieontwikkeling is aandacht besteed aan opleiding, training en het werven van kaderfuncties.
- Het interim management heeft betrekking gehad op het vervangen van de bedrijfsmanagers Verpakken en Detachering/Reïntegratie en de projectmanager arbeidsontwikkeling.
- Ten behoeve van de inrichting van het arbeidsontwikkelbedrijf zijn kosten geboekt voor training van medewerkers en ontwikkelingskosten materiaal. De kosten van de projectmanager arbeidsontwikkeling (€86K) zijn geboekt onder interim management.
- In het kader van het versterken van de informatiehuishouding zijn advies- en implementatiekosten voor het nieuw geïntroduceerde cliëntvolgsysteem geboekt.

### Bijzonderheden

#### *Stijging loonkosten 2005 ten opzichte van 2004*

De loonkosten SW medewerkers zijn ten opzichte van het jaar 2004 gestegen met €1.106K en de corresponderende subsidie rijksbijdrage is met €720K gestegen. De ontwikkeling van de rijksbijdrage houdt daarmee geen gelijke tred met de ontwikkeling van de loonkosten SW. In de onderstaande tabel wordt dit weergegeven:

| <b>Ontwikkeling rijksbijdrage versus loonkosten SW</b> (in duizenden euro's) | <b>2005</b> | <b>2004</b> | <b>Stijging in %</b> |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|----------------------|
| Loonkosten SW                                                                | 14.486      | 13.380      | 8%                   |
| Rijksbijdrage                                                                | 14.266      | 13.546      | 5%                   |
| Tekort/overschot dekking loonkosten SW                                       | -220        | 166         |                      |

De hoge stijging van de loonkosten SW is in belangrijke mate het gevolg van de afbouw van de SPAK regeling, stijging van de pensioenlasten en sociale premies. Verder blijkt dat de dekking van

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

de loonkosten SW door de rijksbijdrage omgeslagen is van een positief saldo naar een negatief saldo.

### *Sluiting Metaal & Montage*

De activiteiten van Metaal & Montage zijn met ingang van 31 december 2005 beëindigd. De kosten, die hiermee zijn gemoeid, zijn verrekend met de gemeente Delft. De reden hiervan is dat deze bijzondere lasten buiten de normale exploitatielasten van Combiwerk vallen. Op deze wijze is een betere vergelijking van de resultaatontwikkeling Combiwerk over de jaren mogelijk.

De financiële afwikkeling is onderstaand weergegeven:

| <b>Specificatie kosten en opbrengsten<br/>i.v.m. sluiting Metaal &amp; Montage<br/>(in duizenden euro's)</b> | <b>Uitgegeven<br/>in 2005</b> | <b>Uit te geven<br/>in 2006</b> | <b>Totaal</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------|---------------|
| Afwikkeling arbeidsovereenkomsten                                                                            | -71                           | -24                             | -95           |
| Uitbetaling vakantiesaldo SW'ers                                                                             |                               | -15                             | -15           |
| Outplacement                                                                                                 |                               | -12                             | -12           |
| Kosten in 2006 management begeleiding                                                                        |                               | -12                             | -12           |
| Kosten herplaatsing SW medewerkers<br>(t.g.v. Detachering)                                                   | -25                           |                                 | -25           |
| Boekwinst verkoop machines                                                                                   | 16                            | 26                              | 42            |
| Afboeking voorraden 4 <sup>e</sup> kwartaal 2005<br>(t.l.v. Metaal & Montage)                                | -60                           |                                 | -60           |
| Nog af te boeken voorraad                                                                                    |                               | -45                             | -45           |
| Productieverlies door afbouw                                                                                 | -87                           |                                 | -87           |
| <b>Totaal</b>                                                                                                | <b>-227</b>                   | <b>-82</b>                      | <b>-309</b>   |

De financiële afhandeling van deze transacties komt volledig ten laste van het jaar 2005. Het saldo aan overlopende posten bedraagt €82K. Op de balans is hiervoor een voorziening getroffen van €82K waarmee de afwikkeling van de nog te betalen kosten en de nog te ontvangen opbrengsten worden vereffend.

### *Afwikkeling overname Grafisch*

Grafisch is in 2004 overgenomen door DHmg. In 2005 is deze transactie financieel afgehandeld. Op de balans was hiervoor €83K gereserveerd. Uiteindelijk is €6K geboekt ten laste van 2005.

### *Liquide middelen*

Het beginsaldo 2005 aan liquide middelen was onevenredig hoog doordat de afroaming van de betaalrekening ten gunste van het BNG saldo pas in 2005 plaatsvond. Ultimo 2005 is er sprake van het normale gangbare saldo aan liquide middelen.

## Sociale paragraaf

### *Personeelsformatie Combiwerk*

De ontwikkeling van het personeelsbestand van Combiwerk is als volgt:

| <b>Personeelsbestand in FTE's</b> | <b>2005</b>  | <b>2004</b>  | <b>2003</b>  |
|-----------------------------------|--------------|--------------|--------------|
| SW medewerkers                    | 568,6        | 546,2        | 535,4        |
| Medewerkers Bedrijfs-CAO          | 49,3         | 52,7         | 48,0         |
| Ambtenaren                        | 18,7         | 21,6         | 25,8         |
| Uurloners                         | 2,2          | 8,8          | 6,4          |
| Opstapbanen                       | 13,8         | -            | -            |
| <b>Totaal</b>                     | <b>652,1</b> | <b>629,3</b> | <b>615,6</b> |

De SW medewerkers hebben een arbeidsaanstelling bij Combiwerk. Medewerkers Bedrijfs-CAO hebben een arbeidsaanstelling bij Combiservices Delft B.V. en zijn "gedetacheerd" bij Combiwerk. Ambtenaren zijn in dienst bij de gemeente Delft en worden door de gemeente in rekening gebracht aan Combiwerk. Alle bruto loonkosten vermeerderd met de werkgeverslasten worden zonder opslag doorbelast aan Combiwerk.

### *Taakstelling en realisatie*

De taakstelling wordt afgegeven per gemeente. Dit betekent dat deze niet is toegespitst op Combiwerk of op Combiservices. De verdeling naar Combiwerk en Combiservices is een gevolg van de mogelijkheden van plaatsing bij een van de bedrijven. Om die reden wordt in de onderstaande tabel voor de realisatie een onderscheid gemaakt tussen Combiwerk en Combiservices.

De taakstelling versus de realisatie voor SW medewerkers is onderstaand weergegeven:

| <b>Taakstelling en realisatie in SE'n</b> | <b>2005</b>  | <b>2004</b>  | <b>2003</b>  |
|-------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|
| Taakstelling                              | 643,4        | 612,6        | 586,5        |
| Realisatie bij Combiwerk                  | 576,9        | 553,7        | 542,0        |
| Realisatie bij Combiservices              | 64,7         | 57,8         | 43,0         |
| <b>Totaal gerealiseerd</b>                | <b>641,6</b> | <b>611,5</b> | <b>585,0</b> |

### *Ontwikkeling rijksbijdrage versus loonkosten SW*

De loonkosten SW zijn de afgelopen jaren sterker gestegen dan de jaarlijkse stijging van de rijksbijdrage. De hoge stijging van de loonkosten is het gevolg van de afbouw SPAK regeling, hogere pensioen- en stijgende sociale-lastenpremies. Deze lastenstijgingen zijn slechts gedeeltelijk in de rijksbijdrage gecompenseerd.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

De ontwikkeling van de rijksbijdrage versus de loonkosten is onderstaand weergegeven:

| <b>Rijksbijdrage versus loonkosten SW</b> | <b>2005</b> | <b>2004</b> | <b>2003</b> |
|-------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Rijksbijdrage per SE                      | € 24.698    | € 24.475    | € 24.044    |
| Rijksbijdrage per SW-fte                  | €25.087     | €24.802     | €24.400     |
| Gemiddelde loonkosten SW Combiwerk        | €25.745     | €24.694     | €23.870     |
| Dekkingsoverschot c.q. tekort             | €-658       | €108        | €530        |

### *Ziekteverzuim*

Het ziekteverzuim laat de laatste jaren een dalende trend zien. Het verzuim was in 2003 nog 17,6%. In 2005 is het verzuim afgenomen tot 12,6%. Het landelijk gemiddelde van de sector bedroeg 14,3%. Het interne doel was om het verzuim terug te dringen tot het gemiddelde van de sector.

Het ziekteverzuim heeft zich de laatste jaren als volgt ontwikkeld:

| <b>Ziekteverzuim</b>     | <b>2005</b> | <b>2004</b> | <b>2003</b> |
|--------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Gemiddeld jaarpercentage | 12,6%       | 15,2%       | 17,6%       |

### *Wachtlijst*

De wachtlijst is het afgelopen jaar verdubbeld van 81 naar 160 personen (december 2005). Een beperkte uitstroom, een stabiliserende formatie en maatschappelijke ontwikkelingen hebben tot een verhoogde aanvraag van SW-indicaties geleid en daarmee de groei van de wachtlijst. De wachtlijst voor de SW ontwikkelt zich als volgt:

| <b>Wachtlijst</b>      | <b>2005</b> | <b>2004</b> | <b>2003</b> |
|------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Aantal per 31 december | 160         | 81          | 91          |

### *Begeleid werken*

De doelstelling met betrekking tot het begeleid werken is dat 25% van de nieuwe instroom via het begeleid werken wordt geplaatst. Landelijk gaat het plaatsen via begeleid werken moeizaam. De door het ministerie vastgestelde taakstelling wordt door veel gemeenten niet gehaald. De taakstelling begeleid werken voor de gemeente Delft (25% van de SW-instroom) is gerealiseerd, door het plaatsen van 5 SW-medewerkers.

## **Jaarrekening**

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

### Balans per 31 december (voor resultaatbestemming)

(in duizenden euro's)

| <b><u>Activa</u></b>      |                                 | <b><u>2005</u></b>     | <b><u>2004</u></b>     |
|---------------------------|---------------------------------|------------------------|------------------------|
| <b>Vaste activa</b>       | Materiele vaste activa          | 1.346                  | 1.181                  |
|                           | <b>Totaal vaste activa</b>      | <b>1.346</b>           | <b>1.181</b>           |
| <b>Vlottende activa</b>   | Vorraden                        | 413                    | 614                    |
|                           | Vorderingen                     | 2.276                  | 2.392                  |
|                           | Overlopende activa              | 414                    | 43                     |
|                           | Liquide middelen                | 514                    | 948                    |
|                           | <b>Totaal vlottende activa</b>  | <b>3.617</b>           | <b>3.997</b>           |
| <b>Totaal-generaal</b>    |                                 | <b><u>4.963</u></b>    | <b><u>5.178</u></b>    |
| <br><b><u>Passiva</u></b> |                                 | <br><b><u>2005</u></b> | <br><b><u>2004</u></b> |
| <b>Eigen vermogen</b>     | Bestemmingsreserve              | 246                    | 0                      |
|                           | Resultaat boekjaar              | -451                   | -875                   |
|                           | <b>Totaal eigen vermogen</b>    | <b>-205</b>            | <b>-875</b>            |
| <b>Voorzieningen</b>      | Voorzieningen                   | 227                    | 151                    |
|                           | <b>Totaal Voorzieningen</b>     | <b>227</b>             | <b>151</b>             |
| <b>Vlottende passiva</b>  | Rekening courant bank           | 3.515                  | 4.627                  |
|                           | Schulden aan leveranciers       | 699                    | 707                    |
|                           | Belastingen en sociale premies  | 76                     | 101                    |
|                           | Overige schulden                | 138                    | 249                    |
|                           | Overlopende passiva             | 513                    | 218                    |
|                           | <b>Totaal vlottende passiva</b> | <b>4.941</b>           | <b>5.902</b>           |
| <b>Totaal-generaal</b>    |                                 | <b><u>4.963</u></b>    | <b><u>5.178</u></b>    |

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

### Winst- en verliesrekening

(in duizenden euro's)

|                                  |                                                   | <u>2005</u>               | <u>2004</u>               |
|----------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------|
| <b>Netto omzet</b>               | Omzet bedrijfsactiviteiten                        | <b>6.797</b>              | <b>7.380</b>              |
|                                  | Af: grond- en hulpstoffen en diensten door derden | 1.454                     | 2.051                     |
| <b>Toegevoegde waarde</b>        | Omzet minus inkoopkosten                          | <b>5.343</b>              | <b>5.329</b>              |
| <b>Overige baten</b>             | Rijksbijdragen                                    | 14.266                    | 13.546                    |
|                                  | Vergoeding randgemeenten                          | 95                        | 91                        |
|                                  | Overige baten                                     | 0                         | 0                         |
| <b>Totale baten</b>              |                                                   | <b>19.704</b>             | <b>18.966</b>             |
| <b>Kosten</b>                    | Salariskosten WsW                                 | 14.486                    | 13.380                    |
|                                  | Salariskosten overige medewerkers                 | 3.795                     | 3.699                     |
|                                  | Afschrijvingen materiele vaste activa             | 353                       | 320                       |
|                                  | Overige bedrijfskosten                            | 1.970                     | 2.342                     |
|                                  | Overige lasten                                    | 68                        | 5                         |
| <b>Totaal bedrijfskosten</b>     |                                                   | <b>20.672</b>             | <b>19.746</b>             |
| <b>Bedrijfsresultaat</b>         |                                                   | <b>-968</b>               | <b>-780</b>               |
|                                  | Rentelasten                                       | -77                       | -95                       |
|                                  | Onvoorziene baten                                 | 927                       | 0                         |
|                                  | Mutatie voorzieningen                             | -487                      | 0                         |
|                                  | Extra gemeentelijke bijdrage                      | 400                       | 0                         |
| <b>Resultaat voor bestemming</b> |                                                   | <b><u>-205</u></b>        | <b><u>-875</u></b>        |
|                                  | Toevoeging aan reserves                           | -246                      | 0                         |
| <b>Resultaat na bestemming</b>   |                                                   | <b><u><u>-451</u></u></b> | <b><u><u>-875</u></u></b> |

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

### Kasstroom overzicht

(in duizenden euro's)

|                        |                                             | <u>2005</u>       | <u>2004</u>       |
|------------------------|---------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Beginsaldo</b>      | <b>liquide middelen</b>                     | <b>948</b>        | <b>796</b>        |
| <b>Operationeel</b>    | Exploitatieresultaat                        | -451              | -875              |
|                        | Mutaties voor:                              |                   |                   |
|                        | - Afschrijving                              | 353               | 320               |
|                        | - Voorraden                                 | 201               | 161               |
|                        | - Vorderingen en overlopende activa         | -255              | -511              |
|                        | - Crediteuren en kortlopende schulden       | 151               | -628              |
|                        | - Voorziening overname Grafisch             | -83               | 83                |
|                        | - Voorziening sluiting Metaal & Montage     | 82                | -                 |
|                        | - Voorziening herindicaties 2005            | 47                | -                 |
|                        | - Voorziening schadeclaim Kwekerij          | 30                | -                 |
|                        | <b>Totaal uit operationele activiteiten</b> | <b>75</b>         | <b>-1.450</b>     |
| <b>Investerings</b>    | Investerings materiele vaste activa         | -580              | -348              |
|                        | Desinvesterings materiele vaste activa      | 62                | 83                |
|                        | <b>Totaal uit investeringen</b>             | <b>-518</b>       | <b>-265</b>       |
| <b>Financiering</b>    | Uitkering resultaat voorgaand boekjaar      | 875               | 389               |
|                        | Mutatie rekening courant                    | -1.112            | 1.478             |
|                        | Mutatie bestemmingsreserve                  | 246               | 0                 |
|                        | <b>Totaal uit financieringsactiviteiten</b> | <b>9</b>          | <b>1.867</b>      |
| <b>Totaal mutaties</b> |                                             | <b>-434</b>       | <b>152</b>        |
| <b>Eindsaldo</b>       | <b>liquide middelen</b>                     | <u><b>514</b></u> | <u><b>948</b></u> |

## **Grondslagen voor financiële verslaglegging**

### **Algemeen**

De verslaggevingsvoorschriften voor provincies en gemeenten zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) 2005. Combiwerk is als SW-bedrijf onderdeel van de gemeente Delft en derhalve is het BBV tevens van toepassing op Combiwerk. De jaarrekening van Combiwerk is conform deze vereisten opgemaakt met dien verstande dat de balans en de resultatenrekening van Combiwerk zijn ingericht aan de specifieke situatie van Combiwerk als sociale werkvoorziening. Het resultaat boekjaar van Combiwerk wordt jaarlijks verrekend met de gemeente Delft. De verwerking van de baten en lasten van Combiwerk in de jaarrekening van de gemeente Delft vindt plaats op Programma 2 'Werk, Inkomen en Zorg', Product 2010.

### **Grondslagen voor waardering**

#### *Materiële vaste activa*

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschaffingswaarde en lineair afgeschreven over de geschatte levensduur.

De afschrijvingspercentages bedragen:

|                         |           |
|-------------------------|-----------|
| Gebouwen/kassen         | 4% – 2,5% |
| Installaties            | 20%       |
| Machines                | 12,5%     |
| Automatisering software | 20%       |
| Automatisering hardware | 33,3%     |
| Inventarissen           | 10%       |
| Vervoermiddelen         | 20%       |

#### *Voorraden*

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs met toepassing van de gewogen gemiddelde inkoopkosten.

Het gereed product/onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs of tegen de marktwaarde indien deze lager is. De vervaardigingsprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en de indirecte kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Het onderhanden werk van de kweekproducten van de Kwekerij zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingskosten met een opslag voor de lineair toenemende waardevermeerdering overeenkomstig de groeicurve van de planten.

Voor het risico dat voorraden incourant zijn wordt een voorziening in mindering gebracht.

#### *Vorderingen en overlopende activa*

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor het risico dat vorderingen niet invorderbaar zijn wordt een voorziening in mindering gebracht.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

### *Voorzieningen Herindicaties SW medewerkers*

Het betreft een voorziening voor een mogelijk betalingsrisico inzake te laat uitgevoerde herindicaties SW medewerkers over de jaren 2003, 2004 en 2005.

### *Overige activa en passiva*

Deze zijn opgenomen tegen nominale waarde.

## **Grondslagen voor resultaatbepaling**

### *Algemeen*

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

### *Netto-omzet*

De netto-omzet is de opbrengst van de aan derden geleverde goederen respectievelijk verleende diensten na aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen.

De omzet wordt gerealiseerd op het moment van productie van de goederen, respectievelijk verlening van de diensten.

### *Rijksbijdragen*

Dit betreft de bijdragen van het Rijk zoals bedoeld in artikel 8 tot en met 10 van de Wet sociale werkvoorziening.

### *Loonkosten SW*

Hieronder worden de salarissen en de sociale lasten van de SW-medewerkers verantwoord. Tevens zijn hier de ontvangen zieken- en WAO-gelden verantwoord. Dit betreffen de over het kalenderjaar van de bedrijfsvereniging ontvangen uitkeringen.

### *Loonkosten overige medewerkers*

Dit betreft de salariskosten en de sociale lasten van de ambtenaren en de overige medewerkers.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

### Toelichting op de balans

(in duizenden euro's)

#### Activa

| <b>Materiele vaste activa</b>      | Gebouwen          | Machines<br>en<br>installaties | Vervoer-<br>middelen | Overig            | Totaal              |
|------------------------------------|-------------------|--------------------------------|----------------------|-------------------|---------------------|
| Verloop mutaties in 2005           |                   |                                |                      |                   |                     |
| Boekwaarde per 1 januari 2005      | 604               | 232                            | 255                  | 90                | 1.181               |
| Bij: investeringen                 | 60                | 73                             | 235                  | 212               | 580                 |
| Af: desinvesteringen               | -39               | -23                            | 0                    | 0                 | -62                 |
| Af: afschrijvingen                 | -70               | -89                            | -111                 | -83               | -353                |
| <b>Boekwaarde 31 december 2005</b> | <b>555</b>        | <b>193</b>                     | <b>379</b>           | <b>219</b>        | <b>1.346</b>        |
| Cumulatieve aanschafwaarde         |                   |                                |                      |                   |                     |
| per 31 december 2005               | 1.094             | 923                            | 795                  | 409               | 3.221               |
| Cumulatieve afschrijvingen         | -539              | -730                           | -416                 | -190              | -1.875              |
| <b>Boekwaarde 31 december 2005</b> | <b><u>555</u></b> | <b><u>193</u></b>              | <b><u>379</u></b>    | <b><u>219</u></b> | <b><u>1.346</u></b> |

Tot de belangrijkste investeringen in 2005 moeten worden gerekend:

- Cliëntvolgsysteem Compas - €102K
- Bedrijfsauto's - €235K
- Hardware en overige software - €86K
- Diverse machines en installaties bij de Kwekerij - €25K
- Maaimachine bij Groen & Omgeving - €16K
- Kopieerapparatuur - €28K
- Verbouwing bij Verpakken - €13K
- Diverse huisvestingsinvesteringen - €41K

De desinvesteringen hebben betrekking op verkochte machines van Metaal & Montage.

De grond Buitenwatersloot en Middelweg zijn niet in bezit van Combiwerk. Om die reden is een uitsplitsing van de materiele vaste activa naar gronden en terreinen, zoals het BBV vereist, niet van toepassing.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

| <b>Vlottende activa met een looptijd &lt; 1 jaar</b> | <b><u>2005</u></b> | <b><u>2004</u></b> |
|------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|
| <b>Vorraden</b>                                      |                    |                    |
| Grond- en hulpstoffen                                | 103                | 160                |
| Gereed product                                       | 36                 | 39                 |
| Onderhanden Werk Kwekerij                            | 274                | 240                |
| Onderhanden Metaal & Montage                         | 0                  | 175                |
| <b>Totaal</b>                                        | <b><u>413</u></b>  | <b><u>614</u></b>  |

Het sluiten van Metaal & Montage heeft geleid tot een lagere waarde van de grond- en hulpstoffen.  
Het onderhanden werk Metaal & Montage is in verband met de sluiting afgehandeld.

|                                 |                     |                     |
|---------------------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Vorderingen</b>              |                     |                     |
| Handelsdebiteuren               | 2.162               | 2.163               |
| Voorziening dubieuze debiteuren | -200                | -145                |
| Vorderingen gemeente Delft      | 39                  | 358                 |
| Overige vorderingen             | 275                 | 16                  |
| <b>Totaal</b>                   | <b><u>2.276</u></b> | <b><u>2.392</u></b> |

In verband met het langer openstaan van de vorderingen van de portefeuille handelsdebiteuren is de voorziening dubieuze debiteuren verhoogd met €55K.

Onder overige vorderingen in 2005 valt ondermeer de vooruitbetaalde huurlasten voor 2006 van €246K en vorderingen op de belastingdienst en het UWV van €58K. In 2004 was op deze rubriek een vordering op de gemeente Delft van €321K inzake het veranderbudget geboekt. Daarnaast was er ondermeer sprake van een vordering op de belastingdienst van €37K.

|                            |                   |                  |
|----------------------------|-------------------|------------------|
| <b>Overlopende activa</b>  |                   |                  |
| Bijdrage gemeente Delft    | 400               | 0                |
| Overige overlopende activa | 14                | 43               |
| <b>Totaal</b>              | <b><u>414</u></b> | <b><u>43</u></b> |

De vaste bijdrage gemeente Delft wordt verrekend in 2006.

|                         |                   |                   |
|-------------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Liquide middelen</b> |                   |                   |
| Kas                     | 5                 | 2                 |
| Bank                    | 509               | 946               |
| <b>Totaal</b>           | <b><u>514</u></b> | <b><u>948</u></b> |

Eind 2004 was het banksaldo relatief hoog door incidentele overlopende afhandelingen van betalingen.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

### Passiva

|                              | <u>2005</u>        | <u>2004</u>        |
|------------------------------|--------------------|--------------------|
| <b>Eigen vermogen</b>        |                    |                    |
| Stand per 1 januari          | -875               | -389               |
| Af: overdracht aan gemeente  | 875                | 389                |
| Af: bestemmingsreserve       | 246                | 0                  |
| Bij: resultaat boekjaar      | -451               | -875               |
| <b>Saldo per 31 december</b> | <u><b>-205</b></u> | <u><b>-875</b></u> |

Per de ultimo van het jaar bedraagt het eigen vermogen het negatieve resultaat van het boekjaar. Dit negatieve eigen vermogen wordt door de gemeente Delft het jaar opvolgend op het boekjaar aangevuld.

In 2005 is aan het eigen vermogen toegevoegd een bestemmingsreserve van €246K ten behoeve van het afdekken van financiële onzekerheden op het gebied van de ontwikkeling van de sociale werkvoorziening.

### **Bestemmingsreserve**

|              |            |          |
|--------------|------------|----------|
| Beginsaldo   | 0          | 0        |
| Toevoegingen | 246        | 0        |
| Ottrekkingen | 0          | 0        |
| Vrijvallen   | 0          | 0        |
| Eindsaldo    | <u>246</u> | <u>0</u> |

Aan de bestemmingsreserve is een bedrag van €246K toegevoegd ten behoeve van het afdekken van financiële onzekerheden op het gebied van de sociale werkvoorziening.

### **Voorzieningen**

|                                |                   |                   |
|--------------------------------|-------------------|-------------------|
| Herindicaties 2003, 2004, 2005 | 115               | 68                |
| Overname Grafisch              | 0                 | 83                |
| Sluiting Metaal & Montage      | 82                | 0                 |
| Schadeclaim Kwekerij           | 30                | 0                 |
| <b>Totaal</b>                  | <u><b>227</b></u> | <u><b>151</b></u> |

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

### Specificatie voorzieningen

**2005**

#### Voorziening overname Grafisch

|               |                 |
|---------------|-----------------|
| Beginsaldo    | 83              |
| Toevoegingen  | 208             |
| Onttrekkingen | -297            |
| Vrijvallen    | 6               |
| Eindsaldo     | <b><u>0</u></b> |

Het betreft hier de afwikkeling van de arbeidscontracten en de slotbetalingen van de goodwill, die zijn afgerond in 2005 in verband met de verkoop Grafisch in 2004.

De toevoegingen bestaan uit de betaalde goodwill (€184K) in 2005 en de slotdeclaratie met betrekking tot de kosten voor overname Grafisch (€24K) bij de gemeente Delft. De onttrekkingen hebben betrekking op het afhandelen van de arbeidscontracten, die zijn verrekend in 2005.

#### Voorziening sluiting Metaal & Montage

|               |                  |
|---------------|------------------|
| Beginsaldo    | 0                |
| Toevoegingen  | 349              |
| Onttrekkingen | -120             |
| Vrijvallen    | -147             |
| Eindsaldo     | <b><u>82</u></b> |

Het betreft hier een voorziening voor het afwikkelen van de arbeidscontracten en de verkoop van machines, die worden afgerond in 2006 in verband met de sluiting van Metaal & Montage in 2005. De toevoegingen hebben betrekking op de bij de gemeente Delft gedeclareerde sluitingskosten (€309K) en de verwachte boekwinst op de verkoop van de machines (€40K). De vrijval heeft betrekking op de omzetsderving bij Metaal & Montage in verband met de afbouw van de productie.

#### Voorziening herindicaties 2003 tot en met 2005

|               |                   |
|---------------|-------------------|
| Beginsaldo    | 68                |
| Toevoegingen  | 47                |
| Onttrekkingen | 0                 |
| Vrijvallen    | 0                 |
| Eindsaldo     | <b><u>115</u></b> |

Het betreft hier een voorziening ten behoeve van de mogelijke terugvordering rijksbijdrage in verband met te late herindicaties in de jaren 2003, 2004 en 2005.

Aan de reeds bestaande reserve is een bedrag van €47K toegevoegd, opdat de reserve het maximaal mogelijke bedrag aan terugvordering afdekt.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

|                                         | <b><u>2005</u></b> |
|-----------------------------------------|--------------------|
| <b>Voorziening schadeclaim Kwekerij</b> |                    |
| Beginsaldo                              | 0                  |
| Toevoegingen                            | 30                 |
| Onttrekkingen                           | 0                  |
| Vrijvallen                              | 0                  |
| Eindsaldo                               | <u>30</u>          |

Het betreft hier een voorziening voor het afdekken van een schadeclaim van een opdrachtgever in verband met kwalitatief onvoldoende geleverde producten, waarbij de verzekering nog geen uitsluitsel heeft gegeven of de claim wordt gehonoreerd.

### Vlottende passiva met een looptijd < 1 jaar

#### Schulden aan leveranciers

|                     |                   |                   |
|---------------------|-------------------|-------------------|
| Handelscrediteuren  | 699               | 707               |
| Betalingen onderweg | 0                 | 0                 |
| <b>Totaal</b>       | <b><u>699</u></b> | <b><u>707</u></b> |

De positie handelscrediteuren houdt gelijke tred met de voorafgaande jaren.

#### Overige schulden

|                                   |                   |                   |
|-----------------------------------|-------------------|-------------------|
| Terug te betalen rijksbijdrage SW | 44                | 137               |
| Overige                           | 94                | 112               |
| <b>Totaal</b>                     | <b><u>138</u></b> | <b><u>249</u></b> |

In de winst- en verliesrekening wordt alleen het rechtmatige deel van de rijksbijdrage opgenomen. Dit is de feitelijke realisatie maal de rijksbijdrage per SE. Omdat de taakstelling niet geheel is gerealiseerd wordt de onderrealisatie teruggestort. In 2005 bedroeg de onderrealisatie 1,8 SE. In 2004 bedroeg deze 5,6 SE.

#### Overlopende passiva

|                                    |                   |                   |
|------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Nog te ontvangen facturen          | 439               | 166               |
| Nog te betalen rente               | 10                | 17                |
| Overlopende passiva gemeente Delft | 34                | 15                |
| Overige overlopende passiva        | 30                | 20                |
| <b>Totaal</b>                      | <b><u>513</u></b> | <b><u>218</u></b> |

In de post nog te ontvangen facturen is opgenomen ondermeer de in rekening gebrachte huurlasten van €268K voor de periode van december 2005 t/m november 2006.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

### Toelichting op de winst- en verliesrekening

(in duizenden euro's)

|                                 | <b><u>2005</u></b>  | <b><u>2004</u></b>  |
|---------------------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Netto toegevoegde waarde</b> |                     |                     |
| Metaal & Montage                | 503                 | 911                 |
| Verpakken                       | 1.480               | 1.471               |
| Grafisch                        | 0                   | 247                 |
| Detachering                     | 1.344               | 999                 |
| Groen & Omgeving                | 1.341               | 1.188               |
| Kwekerij                        | 786                 | 669                 |
| Overig                          | 346                 | 291                 |
| Interne Leveringen              | -457                | -447                |
| <b>Totaal</b>                   | <b><u>5.343</u></b> | <b><u>5.329</u></b> |

Toelichting op de netto toegevoegde waarde:

- De resultaten van Metaal & Montage is ten opzichte van de begroting gehalveerd. Achterblijvende omzetten en beëindiging van de activiteiten zijn hieraan debet
- De omzet van Verpakken is 18% lager uitgevallen dan begroot. De oorzaak is enerzijds gelegen in minder aangeboden verpakkingsactiviteiten en daarnaast staan de verkoopprijzen sterk onder druk
- Detachering heeft haar begroting geëvenaard. Ten opzichte van 2004 is het aantal gedetacheerde SW medewerkers met 25% gestegen
- Groen & Omgeving is boven haar begroting geëindigd. De groei werd geheel gerealiseerd vanuit de overige gemeenten en bedrijven. De omzet vanuit scholen en instellingen nam af
- De kwekerij is 5% achtergebleven op haar begroting. De oorzaak hiervan waren de hogere inkooplasten
- Onder overig vallen de activiteiten van Facilitair en het leeuwendeel van de activiteiten van Catering ten behoeven van de bedrijven en staf
- De interne leveringen hadden in 2005 nagenoeg het zelfde volume als in 2004.

### Rijksbijdragen (exploitatie subsidie)

|                                  |                      |                      |
|----------------------------------|----------------------|----------------------|
| Rijksbijdragen gemeente Delft    | 13.164               | 12.599               |
| Rijksbijdragen overige gemeenten | 1.102                | 947                  |
| <b>Totaal</b>                    | <b><u>14.266</u></b> | <b><u>13.546</u></b> |

De toename van de rijksbijdrage komt voor €130K door de verhoging van de rijksbijdrage ten opzichte van 2004 en voor €568K door de toename van het aantal SW medewerkers, die binnen Combiwerk werkzaam zijn. Een bedrag van €22K heeft betrekking op voorafgaande jaren.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

|                                    | <b><u>2005</u></b>   | <b><u>2004</u></b>   |
|------------------------------------|----------------------|----------------------|
| <b>Salariskosten WSW-personeel</b> |                      |                      |
| Salarissen                         | 11.135               | 10.340               |
| Sociale lasten                     | 2.014                | 1.867                |
| Pensioenlasten                     | 1.337                | 1.173                |
| <b>Totaal</b>                      | <b><u>14.486</u></b> | <b><u>13.380</u></b> |

Toelichting op de salariskosten WSW personeel:

- Het personeelsbestand SW medewerkers is toegenomen met 4,1%
- De gemiddelde stijging van de loonkosten per SW medewerker bedroeg 4,0%.

Het betreft hier het volgende aantal SW medewerkers:

|                              |       |       |
|------------------------------|-------|-------|
| Aantal SW medewerkers in fte | 568,6 | 546,4 |
| Aantal SW medewerkers in SE  | 576,9 | 553,7 |

### **Salariskosten overig personeel**

|                                            |                     |                     |
|--------------------------------------------|---------------------|---------------------|
| Salariskosten BV medewerkers               | 2.117               | 2.121               |
| Pensioen- en sociale lasten BV medewerkers | 497                 | 462                 |
| Salarissen ambtenaren                      | 944                 | 939                 |
| Pensioen- en sociale lasten ambtenaren     | 185                 | 158                 |
| Salariskosten opstappers                   | 41                  | 15                  |
| Sociale lasten opstappers                  | 11                  | 4                   |
| <b>Totaal</b>                              | <b><u>3.795</u></b> | <b><u>3.699</u></b> |

Toelichting op de salariskosten overig personeel:

- De gemiddelde stijging van de salarislasten (inclusief pensioen- en sociale lasten) van de BV medewerkers bedroeg 4,3%. Voor de ambtenaren bedroeg dit percentage 1,9%
- De salariskosten voor de opstappers wordt voor 80% vergoed door de gemeente
- In het kader van de functiewaardering BV medewerkers, overwerk, beëindigen arbeidscontracten, e.d. is €155K besteed
- Het aantal BV medewerkers (exclusief scholieren) is met 7% afgenomen en die van de ambtenaren met 5%.

Het betreft hier het volgende aantal overige medewerkers:

|                                           |      |      |
|-------------------------------------------|------|------|
| Aantal medewerkers bedrijfs-CAO in fte    | 51,5 | 61,5 |
| Aantal ambtelijke medewerkers in fte      | 18,7 | 21,5 |
| Aantal medewerkers met opstapbanen in fte | 13,8 | -    |

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

|                               | <b><u>2005</u></b>  | <b><u>2004</u></b>  |
|-------------------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Overige bedrijfskosten</b> |                     |                     |
| Diverse bedrijfskosten        | 570                 | 915                 |
| Huisvestingskosten            | 737                 | 676                 |
| Overige personeelskosten      | 663                 | 751                 |
| <b>Totaal</b>                 | <b><u>1.970</u></b> | <b><u>2.342</u></b> |

Toelichting op de overige bedrijfskosten:

- Onder de diverse bedrijfskosten zijn opgenomen reclame- en promotiekosten, accountant, advies, belastingen en verzekeringen, werkkleding, gereedschap, telefoon, abonnementen en reis- en representatiekosten. Daarnaast wordt deze post gecrediteerd met de doorbelasting van deze kosten aan Combiservices.  
Het verschil tussen 2005 en 2004 is het gevolg van een hogere doorbelasting aan Combiservices. Daarnaast is in 2004 het stelsel gewijzigd waarop de accountantskosten in de jaarrekening worden geboekt, waardoor deze kosten eenmalig hoger uitvielen
- De huisvestingslasten vallen hoger uit door de hogere energielasten en extra uitgaven ten behoeve van onderhoud gebouw
- Onder de overige personeelskosten vallen de opleidingskosten, inleenkrachten en Arbo-dienst. In 2005 is minder besteed aan inleenkrachten (minus €164K)

### Onvoorziene baten

|                                                          |                   |                 |
|----------------------------------------------------------|-------------------|-----------------|
| Vooruitbetaalde huurkosten                               | 246               | 0               |
| Bijdrage Gemeente Delft t.b.v. sluiting Metaal & Montage | 309               | 0               |
| Boekwinst verkopen activa sluiting Metaal & Montage      | 40                | 0               |
| Ontvangen Goodwill van DHmg overname Grafisch            | 184               | 0               |
| Bijdrage Gemeente Delft t.b.v. overname Grafisch         | 24                | 0               |
| Bijdrage Gemeente Delft bovenformatieve medewerkers      | 124               | 0               |
| <b>Totaal</b>                                            | <b><u>927</u></b> | <b><u>0</u></b> |

Toelichting op de onvoorziene baten:

- De vooruitbetaalde huurkosten betreft een boekhoudkundige bijstelling van de huurlasten
- De bijdrage van de gemeente inzake de sluiting Metaal & Montage heeft betrekking op de additionele sluitingskosten, zoals de afkoop van arbeidscontracten, de verkoop machinepark, de herplaatsingskosten SW medewerkers en de afbouw van de productie
- De boekwinst verkoop activa van Metaal & Montage heeft betrekking op de verwachte boekwinst van het machinepark
- DHmg heeft de slotbetalingen van goodwill voldaan in 2005
- Door de gemeente Delft is het restant van de afwikkelingskosten in 2005 verrekend
- De gemeente Delft heeft de kosten voor een aantal bovenformatieve medewerkers (ambtenaren) in 2005 voor haar rekening genomen.

## Jaarrekening 2005 Combiwerk

---

|                                                        | <u>2005</u>        | <u>2004</u>     |
|--------------------------------------------------------|--------------------|-----------------|
| <b>Mutaties voorzieningen</b>                          |                    |                 |
| Dotatie voorziening sluiting Metaal & Montage          | -349               | 0               |
| Vrijval voorziening sluiting Metaal & Montage          | 147                | 0               |
| Dotatie voorziening herindicaties 2003 tot en met 2005 | -47                | 0               |
| Dotatie voorziening overname Grafisch                  | -208               | 0               |
| Dotatie schadeclaim Kwekerij                           | -30                | 0               |
| <b>Totaal</b>                                          | <u><b>-487</b></u> | <u><b>0</b></u> |

De toelichtingen over de bovengenoemde posten zijn opgenomen in de toelichting op de balans onder de specificaties van de voorzieningen.

## **Accountantsverklaring**

**Jaarrekening 2005 Combiwerk**

---

**Jaarrekening 2005 Combiwerk**

---

**Aldus opgemaakt**

Delft, 3 april 2006

Drs. J.H.M. van der Sandt  
Algemeen directeur